

DECRET D'APROVACIÓ I CONVOCATÒRIA DEL PROCÉS PARTICIPATIU PER A L'ELABORACIÓ DEL PLA CALOR DE LA CIUTAT DE BARCELONA

Atès que el Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona, aprovat pel Plenari del Consell Municipal el 27 de maig de 2022 i publicat en el BOPB el 28 de juny de 2022, en el seu capítol 3 regula els processos de participació que es duen a terme a la ciutat de Barcelona;

D'acord amb la Resolució de l'Alcaldia, de 2 de novembre de 2023, mitjançant la qual es delega en els regidors/ores de govern, gerents sectorials i gerents de districte la competència per aprovar i convocar processos participatius a l'empara del que estableix l'article 30 de la Carta municipal de Barcelona;

I atès que aquest procés participatiu preceptiu s'observa vinculat amb la tramitació i aprovació d'un pla sectorial municipal d'especial rellevància municipal d'àmbit de ciutat.

DISPOSO

Primer. APROVAR el procés participatiu per a l'elaboració del Pla Calor a la ciutat de Barcelona, d'acord amb l'article 23 del Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona.

I) Antecedents

El canvi climàtic és una realitat i els seus efectes ja els estem notant, per exemple en forma de sequera o onades de calor que afecten directament la nostra salut. Les ciutats tenim un paper clau a l'hora de trobar solucions per mitigar les seves conseqüències i adaptar-nos per ser més resilients, sostenibles i saludables.

Barcelona ha sigut pionera històricament en la seva lluita contra el canvi climàtic, amb polítiques innovadores com el Compromís ciutadà per una Barcelona+Sostenible, la Declaració d'emergència climàtica o l'adaptació de l'Agenda 2030.

Ara es fa un pas més amb la Mesura de govern del Pla Clima per situar les polítiques climàtiques al centre de l'acció municipal i refermar el nostre compromís amb el planeta.

La Mesura de Govern Pla Clima, aprovada per Comissió de Govern de 29 de novembre de 2024 preveu, entre altres, el desenvolupament d'un Pla Calor amb l'objectiu de preparar la ciutat als augments de temperatura previstos.

L'augment de la temperatura és palès a la ciutat de Barcelona. L'augment des de l'era preindustrial ja és de 1,8 graus. L'any 2022, el més càlid de la sèrie històrica, les temperatures van marcar +3,7 graus d'anomalia positiva, cosa que va fer desaparèixer el nombre de nits tòrrides i tropicals. L'estiu del 2023, tot i no ser tan càlid com el del 2022, també va deixar rècords, que han estat superats novament l'any 2024, quan l'Observatori Fabra va assolir 40 graus al juliol.

La calor excessiva i sostinguda té efectes directes sobre la salut de les persones, ja que comporta un augment de la mortalitat i la morbiditat de la població, especialment en els grups més vulnerables, com la gent gran (especialment les dones, que són més susceptibles per la pitjor capacitat de termoregulació a causa de l'envelliment i perquè tenen menys recursos econòmics i socials per protegir-se), els nadons, persones amb patologies cròniques o les que viuen en condicions socials més desfavorables.

Aquest augment de la calor també incideix en la qualitat de l'espai públic dels nostres entorns urbans i del seu ús, així com en un increment de la demanda de refrigeració en els habitatges per assolir unes condicions d'habitabilitat adequades. Cal tenir en compte que el component urbà de la nostra metròpolis afegeix un grau de vulnerabilitat davant de la calor. La presència massiva d'asfalt i edificis, amb materials que absorbeixen les temperatures elevades durant el dia i a la nit alliberen calor a l'atmosfera, o les condicions atmosfèriques pròpies de la ciutat contribueixen a fer que en els entorns urbans l'increment de temperatura associat al canvi climàtic agreugi un problema actualment ja existent. Per tot això, la Mesura preveu accions encaminades a millorar el confort tèrmic de l'espai públic, dels equipaments i dels edificis, i a protegir especialment les persones en situació de vulnerabilitat.

En aquest pla, doncs, s'inclouran accions encaminades a reduir l'efecte illa de calor urbana; a adaptar els equipaments sensibles (escoles, residències...), creant espais de refresc (refugis climàtics, ombres, espais d'aigua) i a millorar el coneixement i la innovació.

II) Finalitat i objectius del procés participatiu

Tal com estableix l'article 19 del Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona, el procés participatiu que es planteja "és una seqüència d'actes, delimitats en el temps i dirigits a promoure el debat i el contrast d'arguments entre la ciutadania o entre aquesta i els responsables municipals, a fi de recollir-ne les opinions i propostes respecte d'una determinada actuació municipal".

En aquest sentit, es planteja dur a terme un procés participatiu que té com a finalitat generar un debat al voltant de les mesures que cal incorporar al Pla Calor.

Per assolir aquesta fita es plantegen els objectius operatius següents:

- » Informar del plantejament i els criteris per a la redacció del Pla Calor.
- » Divulgar i enriquir els treballs tècnics en relació amb la redacció del Pla.
- » Recollir les propostes i consideracions ciutadanes amb un debat constructiu per tal de millorar-ne l'aplicabilitat.

III) Àmbit territorial i perfil de les persones convocades al debat

L'àmbit territorial del debat és la ciutat de Barcelona.

El procés vetllarà per implicar-hi el conjunt de la ciutadania. En aquest sentit, es promourà la màxima pluralitat i diversitat, així com la igualtat de gènere efectiva en la participació.

El perfil de les persones i les organitzacions cridades a participar, a banda de la ciutadania en general, són les persones i institucions, tant de caràcter públic com privat, que tenen un especial interès i vinculació amb l'afectació del canvi climàtic així com amb les polítiques de mitigació del mateix, especialment en l'àmbit de la calor.

IV) Òrgan administratiu responsable del funcionament del procés participatiu

L'òrgan responsable és la Direcció de Comunicació i Participació de la Gerència d'Àrea de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans de l'Ajuntament de Barcelona.

V) Nombre i característiques de les persones membres i funcions de la Comissió de Seguiment

Inicialment, es preveu que la Comissió de Seguiment d'aquest procés participatiu estigui integrada per persones representants amb un interès especial en la matèria, podent ser la Comissió Permanent del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat.

La Comissió de Seguiment exercirà les funcions següents:

- a) Emetre opinió sobre els instruments i la metodologia concreta de debat proposats, suggerir les modificacions que consideri convenient i emetre un informe. A aquest efecte, pot demanar opinió a la Comissió Assessora dels processos participatius.
- b) Fer el seguiment del funcionament i l'eficàcia dels instruments de debat i recomanar millores.
- c) Emetre l'informe sobre les esmenes presentades per les persones participants en els instruments de debat respecte dels resums formalitzats en les actes de les sessions.
- d) Conèixer i debatre l'informe de resultats del procés i afegir-hi suggeriments o millores.

Segon. CONVOCAR el procés participatiu per a l'elaboració del Pla Calor, d'acord amb l'article 24 del Reglament de participació ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona.

A) Període dels actes i debats

Es preveu que el procés participatiu tingui lloc entre els mesos de gener i març del 2025.

Aquesta planificació és susceptible de modificació per raons d'interès públic i per adaptar el procés de participació a la tramitació del pla, entre d'altres.

B) Planificació general dels actes i debats que es volen dur a terme

Es proposa un procés basat en diverses fases i espais de participació:

1. Fase d'informació i d'inici del procés:

Comprèn les accions següents:

- Creació de l'espai web del procés en el Decidim.barcelona.
- Constitució de la Comissió de Seguiment del procés participatiu.
- Preparació i informació sobre les sessions previstes.

2. Debat:

Es proposen sessions de debat temàtiques sobre els diferents aspectes que preveu el Pla Calor. Algunes es plantegen sectorials en el marc d'òrgans estables de participació municipals i d'altres sessions ad hoc obertes a la ciutadania:

- a) Sostenibilitat
- b) Salut
- c) Recerca i persones expertes
- d) Habitatge
- e) Equipaments
- f) Col·lectius vulnerables
- g) Espai públic

3. Retorn:

Durant aquesta fase es validen les conclusions del procés participatiu en el marc de la Comissió de Seguiment, es publiquen en l'espai web del procés i s'expliquen en els espais i els òrgans de participació que corresponguin.

4. Seguiment:

Durant aquesta fase s'oferirà informació per tal de fer seguiment de la tramitació del Pla.

El procés participatiu serà adaptable perquè es pugui dur a terme tant presencialment com digitalment.

C) Documentació i informació necessàries

La informació i la documentació necessàries per al desenvolupament del procés participatiu és la documentació de partida que presenti l'Ajuntament de Barcelona sobre el nou Pla.

D) Sistema d'informació i comunicació del procés participatiu

El procés participatiu s'informarà i es comunicarà mitjançant la plataforma de participació Decidim.barcelona, els butlletins municipals, les xarxes socials i correus electrònics específics.

A la plataforma de participació Decidim.barcelona es publicaran les actes resum dels debats i la resta d'informació necessària sobre el procés, així com la documentació de referència.

E) Formes de retorn dels resultats del procés participatiu

El retorn es podrà fer tant presencialment com en format digital. L'informe de conclusions del procés participatiu (la memòria participativa) es presentarà en el marc de la Comissió de Seguiment del procés participatiu i es farà arribar a totes les persones i les organitzacions participants. També es publicarà a la plataforma Decidim.barcelona.

F) Indicadors orientatius per avaluar el procés participatiu

El procés participatiu s'avaluarà a partir dels indicadors d'avaluació dels processos participatius establerts per la Direcció de Comunicació i Participació de la Gerència d'Àrea de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans.

Tercer. PUBLICAR aquest decret en el web de l'Ajuntament i en la plataforma digital corresponent, d'acord amb el que estableixen els articles 69.1 i 70 bis de la Llei 7/1985 reguladora de les bases del règim local i l'article 24.3 del Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona.

De conformitat amb l'anterior, elevo la precedent proposta al Gerent d'Àrea de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans com a òrgan competent per resolució de l'Alcaldia, de 2 de novembre de 2023, mitjançant la qual es delega en els regidors/es de govern, gerents sectorials i gerents de districte la competència per aprovar i convocar processos participatius a l'empara d'allò establert a l'article 30 de la Carta municipal de Barcelona, i de conformitat amb el nomenament Decret d'Alcaldia ANY2023-21239 de data 22 de juny de 2023.

Directora de Serveis d'Assessorament Jurídic

Iolanda García i Ceprià

Dono la meva conformitat a la precedent proposta i la converteixo en resolució.

El gerent d'Àrea de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans,

Xavier Patón Morales

El Gerent d'Àrea de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans, de conformitat amb les atribucions que li han estat conferides, ha adoptat la precedent proposta com a resolució i n'ha ordenat el seu compliment. La qual cosa certifico.

La secretària delegada de Serveis Urbans (P.D. 30.06.2023)

Sara de Roa López